

Westersche Oude hoofd en ter weerszijden van de Leuvehaven in 1610 en 1613.

Toch kan men in deze poorten nog verdedigingswerken zien, maar in de tweede helft van de 17e eeuw en in de 18e eeuw gaat het vestingbouwkundig karakter gansch en al verloren: de prachtige Witte Poort van Jacob Lois uit 1660–1662, de Delftsche poort van De Swart uit 1766 en de Hofpoort van Dallon uit 1778, kunnen niemand in den waan brengen dat zij bedoeld zijn als deel van een verdedigingsstelsel. De beide laatste in het bijzonder zijn louter machtsuitingen der toenmalige regenten en hadden alleen – de eene méér, de andere minder – architectonische waarde; zelfs voor fiscale doeleinden stonden zij niet meer op haar plaats.

DE POORTEN ¹⁾

De oudste van deze is vermoedelijk geweest de Goudsche-poort of liever de gecombineerde Goudsche- en Oostpoort, welke in den tijd toen de plaats nog geen vesten had, doch, zooals ik vroeger reeds betoogde, omsloten zal geweest zijn door de armen van de Rotte, moet gestaan hebben op de plek waar de weg naar het noorden en oosten begon d.i. bij den afrit van de Goudsche Wagenstraat. Dit blijft echter een gissing ²⁾. De eerste Goudsche poort waarvan het bestaan niet te loochenen valt, is die welke genoemd wordt in de Stadsrekening van 1426 en gestaan heeft aan de eerste stadsvest ³⁾ (Goudscheweg bij Lange Warande). Na de intrekking van de stad op het einde van de 15e eeuw verloor deze poort haar beteekenis en moest zij vervangen worden door eene meer zuidwaarts op den Goudscheweg, aan de nieuwe vest welke daar volgens vroedschapsresolutie van ultimo Februari 1505 gedolven zou worden – zeven voet diep, of dieper, „mach ment krijgen”. Deze poort had in 1563 ernstig te lijden van den brand en

1) Meer uitgewerkte bijzonderheden zijn o.a. te vinden op blz. 1037–1080 van het handschrift van Jacob Kortebrant uit omstreeks 1760–1770: *Beschrijving van Schieland*, in het Gemeente-archief. Dr. E. Wiersum gaf een levensbeschrijving van Kortebrant in het Rotterd. Jaarboekje 1914.

2) Rott. Jaarboekje 1928 blz. 124.

3) Zie hiervóór Rott. Jaarboekje 1928 blz. 127, 128, 136.